

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie

Elektronická evidence tržeb

(Mezinárodní srovnání)

Bakalářská práce

Autor: Kristýna Pfeiferová
Studijní obor: Finanční management

Vedoucí práce: Ing. Pavel Jedlička, CSc

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 26.9.2019

vlastnoruční podpis

Kristýna Pfeiferová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Pavlu Jedličkovi, CSc za metodické vedení práce, ochotu, vstřícnost a cenné rady.

Anotace

Předmětem této bakalářské práce na téma „Elektronická evidence tržeb“ je pohled na zavedení evidence tržeb v České republice a porovnání s vybranými státy. Teoretická část práce obsahuje vysvětlení pojmu daně a dělení daní. V této souvislosti je zde představena daňová soustava České republiky. Pro účel této práce je zde blíže vysvětlena daň z přidané hodnoty. Krátce je zde také zmíněna šedá ekonomika v ČR. Metodika této práce popisuje postup zjišťování dostupných informací o této problematice. V praktické části je popsán proces zavádění Elektronické evidence tržeb v České republice a způsob, jakým evidence tržeb probíhá. V závěrečné části jsou porovnávány dosažené výsledky s vybranými zeměmi Evropské unie.

Klíčová slova: Elektronická evidence tržeb, daň z příjmů, daň z přidané hodnoty

Annotation

Title: Electronic records of sales

This bachelor thesis deals with the Electronic records of sales introduction in the Czech Republic compared to other states. The theoretical part explains the concept of taxes and describes the types of taxes. The tax system of Czech Republic is covered in this part. The Value Added Tax is explained in detail. The gray economy in the Czech Republic is briefly mentioned. The methodological part describes the information retrieval process. The practical part shows the process of introducing the Electronic records of sales in the Czech Republic and the way it works. The last part compares the results achieved in the Czech Republic and other states that are part of the European Union.

Keywords: Electronic records of sales, Income Tax, Value Added Tax

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Cíl práce.....	2
3	Metodika zpracování	3
4	Daňová teorie	4
4.1	Historie daní.....	4
4.2	Definice daně.....	5
4.3	Základní pojmy u daní	6
4.4	Dělení daní.....	7
4.5	Přímé daně v České republice	10
4.6	Nepřímé daně v České republice	12
4.7	Podstata a význam DPH	14
5	Potřeba zavedení EET	21
6	Elektronická evidence tržeb.....	24
6.1	Proces EET.....	26
6.1.1	Registrace a evidence údajů	26
6.1.2	Evidence tržeb.....	27
6.1.3	Proces na straně IS EET	27
6.1.4	Účtenka	28
6.1.5	Zjednodušený režim	29
6.1.6	Kontrola a pokuty	29
6.1.7	Zařízení používaná pro evidenci tržeb	30
7	Zavedení EET v ČR.....	31
8	Shrnutí výsledků.....	38
9	Závěry a doporučení	40
10	Seznam použité literatury	42

Seznam obrázků

Obrázek 1 Klasifikace daní dle OECD (Dspace, 2009)	9
Obrázek 2 Přehled vývoje inkasa daně z přidané hodnoty v letech 2000-2018 (v mil. Kč) (Finanční správa, 2018).....	19
Obrázek 3 Layout účtenky (Etržby.cz, 2018).....	28
Obrázek 4 Proces elektronického evidování tržeb (Etržby.cz, 2017).....	29
Obrázek 5 Graf dat z tabulky meziroční změny HDP (Vlastní zpracování)	34
Obrázek 6 Graf dat z tabulky celkové změny HDP (Vlastní zpracování)	35
Obrázek 7 Graf s daty z tabulky celkové změny výběru DPH (Vlastní zpracování)	37

Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled daňových přínosů EET (MFČR, 2019)	31
Tabulka 2 Náklady EET (Etržby.cz, 2019).....	32
Tabulka 3 Meziroční změna HDP v % (Vlastní zpracování, Worldometers, 2017 ČSÚ, 2019)	33
Tabulka 4 Celková změna HDP v % (Vlastní zpracování, Worldometers, 2017 ČSÚ, 2019).....	35
Tabulka 5 Meziroční změna výběru DPH v % (Eurostat, 2019).....	36
Tabulka 6 Celková změna výběru DPH v % (Eurostat, 2019)	36

1 Úvod

Tématem této práce je „Elektronická evidence tržeb“. Jedním ze základních pilířů pro pochopení dané problematiky je analýza daňové soustavy. V tomto případě se jedná o daňovou soustavu České republiky.

Daně tvoří základní příjem státního rozpočtu České republiky. Jsou členěny dle způsobu výběru, druhu zdaňovaného subjektu, výše jednotlivé daně či koncového poplatníka daně.

Převážně z takto získaných finančních prostředků stát financuje svou sociální politiku, politiku zaměstnanosti a fiskální politiku. Z těchto zdrojů jsou financovány organizace, jež zajišťují služby pro všechny obyvatele státu. Službami je zde myšlena policie, armáda, lékařská péče, spravedlivý soudní systém.

U všech typů daní se stát snaží o maximálně efektivní systém výběru daně daně. Je nemožné tvrdit, že systém je dokonalý, protože se vždy najdou lidé, kteří najdou způsob, jak ho obejít. Jednou z nejčastěji zneužívanou daní je daň z přidané hodnoty. Státy se proto snaží vytvářet nástroje, které toto zneužití znemožňují. Jedním z používaných nástrojů je Elektronická evidence tržeb, která se snaží o transparentní vyjádření skutečné hodnoty, která má být na DPH zaplacená.

Úvodní teoretická část této práce je zaměřena na zpracování a pochopení daňového systému České republiky.

Další část práce se věnuje pojmu Elektronická evidence tržeb. Je zde uvedena definice pojmu EET, jednotlivé subjekty daně a pro správné pochopení fungování evidence tržeb popis celého procesu jak evidence probíhá.

Závěrečná část práce se věnuje porovnávání Elektronické evidence tržeb v různých státech. Vybranými státy jsou Chorvatská republika, u které se Česká republika nechala inspirovat ve způsobu evidence a výběru daně. Druhým porovnávaným státem je Maďarsko, které patří do států Visegrádské čtyřky. Jeho způsob elektronické evidence tržeb je zcela odlišný od toho, který zvolila Česká republika.

2 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je objasnění problematiky EET a mezinárodní srovnání změn vybraných ekonomických ukazatelů, které nastali po zavedené evidenci tržeb. Prvním krokem k dosažení cíle je zpracování teoretického přehledu k danému tématu. Vzhledem k tomu, že elektronická evidence tržeb úzce souvisí s daní z přidané hodnoty, je zde krátce zmíněna historie daní. Poté jsou zde blíže vysvětleny pojmy, které se k daním vztahují, a následně je vysvětlen daňový systém České republiky.

Další kapitola zpracovává dílčí cíl práce, kterým je vysvětlení pojmu Elektronická evidence tržeb. Zároveň je zde podrobně popsáno fungování tohoto systému.

Hlavním cílem práce je objektivní porovnat dosažené výsledky zavedení EET s výsledky, kterých bylo dosaženo ve státech zvolených pro toto porovnání.

Dalšími dílčími cíli je: studium odborné literatury, seznámení se s problematikou daní, vyhledání dat pro mezinárodní komparaci.

3 Metodika zpracování

Pro vytvoření této bakalářské práce bylo třeba zpracovat základní informace o celém daňovém systému České republiky. K získání těchto dat byly zkoumány odborné publikace, daňové zákony a informace zveřejňované na stránkách Ministerstva financí České republiky.

V první části práce bylo třeba provést analýzu celého daňového systému a podrobněji rozebrat daň z přidané hodnoty, která se zavedení elektronické evidence tržeb týká. To vyžadovalo, aby byla nastudována potřebná literatura. Zdroje byly čerpány v knihovnách, ale také vzhledem k aktuálnosti tématu na ověřených internetových portálech. Všechny zdroje sloužily k nastudování a pochopení tématu elektronické evidence tržeb.

Druhá část bakalářské práce se zaměřuje na praktické informace. V této části byly využity poznatky získané po zpracování literární rešerše. Zároveň zde byla zpracována data vydaná oficiálními úřady zpracovávajícími statistické údaje, které lze spojit s elektronickou evidencí tržeb. Následně bylo možné porovnat získané informace a data z České republiky s daty dalších členských států Evropské unie.

4 Daňová teorie

4.1 Historie daní

Daně, desátky, cla – tyto pojmy jsou spojeny s vývojem lidstva už od starověku. Samotné daně pozměnily historii nejedné dnes vyspělé kultury. Výběr daní, ať už spravedlivých či nespravedlivých, způsobil mnoho stávek, povstání i politických změn.

Jednou takovou změnu způsobil povstání Frísů proti Římské říši. To proběhlo v roce 28 n. l. a jeho důvodem byly nespravedlivé daně. Následkem tohoto povstání museli Římané opustit většinu dnešního území Nizozemska.

První ze známých systémů výběru daní pochází už z dob starověkého Egypta (3000 až 2800 př. n. l.). Tento systém byl ve své podstatě jednoduchý, od bohatých byly vybírány desátky. Rolníci, kteří byli příliš chudí na to, aby si mohli dovolit placení desátků, byli nuceni pracovat ve prospěch faraona nebo jeho zástupců. Už v této době podávali Egypťané předchůdce daňového přiznání k dani z příjmu. Kdo nesplnil tuto povinnost, byl odsouzen k smrti.

Další zemí, ve které byly zaznamenány počátky daňového systému, byla Mezopotámie. V této oblasti jsou evidovány historicky první daňové reformy. V Mezopotámii byli výběrem daní pověřeni úředníci. Už v této době bylo definováno, ke které komoditě se daně vztahují. Jednalo se hlavně o daně přímé – daň ze sklizně, daň z lovu. Platba daně mohla být prováděna i v naturáliích. Další velký přínos Mezopotámie v této problematice je rovnoměrný výběr daní. Daňové zatížení obyvatel bylo sice vyměřeno za celý rok, ale samotný výběr daní probíhal každý měsíc. Panovníkovi to přinášelo výhodu v možnosti plánování příjmu do své pokladny.

Pokud se přesuneme trochu západněji do Evropy, konkrétně Athén v antickém Řecku, objevíme zde daně nepřímé. Jedná se o mýtné a poplatky za použití veřejných statků. Dále je zde placeno clo z dovozu ve výši 2 % a clo z vývozu ve výši 1 %.

„Na světě jsou jisté pouze dvě věci: Smrt a daně.“ – Benjamin Franklin

Přesuneme-li se o několik století dopředu, konkrétně do středověku, zjistíme, že daňová soustava v Českých zemích měla obdobný vývoj jako v ostatních evropských zemích. V raném středověku byl výběr daní plně v moci vládnoucího panovníka. Později se do daňové politiky zapojila i šlechta.

V 19. století se stát zaměřil na zabezpečení slušné úrovně sociálního zabezpečení svých obyvatel. Už v období Rakouska-Uherska se objevuje členění daní na přímé a nepřímé. Příklady daní z této doby jsou daň pozemková a daň domovní (daň z nemovitosti), daň všeobecná výdělková a daň z kočovných živností (daň z příjmů právnických osob).

4.2 Definice daně

Veřejný příjem většiny vyspělých zemí tvoří z 95 % daně. Zbýlých 5 % veřejných příjmů je tvořeno poplatky, půjčkami, dotacemi a prodeji majetku. V současné době neexistuje jednoznačná definice daní. Daň je zákonem určená povinná platba. Do daňových příjmů jsou většinou statistik zahrnovány všechny povinné platby veřejnému sektoru. Daně lze také chápat jako povinné platby do veřejného sektoru, za které nejsou vládou poskytována ekvivalentní protiplnění. (Ochrana, 2010)

Daň je placena v pravidelných intervalech nebo při změně vlastnictví (výplata, odměny, prodej). Neplnění platby daní je zpravidla postihováno. První varianta postihu je navýšení daně, tedy pokuta, druhou variantou je trestní obvinění. (Kubátová, 2000)

Základní charakteristika daně

Daň je platba, která je nedobrovolná a vynutitelná. Placení daní je nařízeno zákonem. Platba daně je nenávratná – zaplacenou daň není možné požadovat zpět. Plátce daně nemá možnost ovlivnit, jak bude částka, jež zaplatil na daních, použita.

Účel daní

Jedním z hlavních důvodů existence daní je nutnost zajistit prostředky pro veřejný sektor – financování funkcí státu. Funkce státu, jež jsou financovány pomocí daní, dělíme na základní a doplňkové. Základní funkcí státu je vytváření pravidel a zákona a „vynucování“ dodržování těchto pravidel. Doplňkovou funkcí státu je sociální funkce (jedná se o zmírňování rozdílů v životní úrovni obyvatel) a ekonomická funkce (také nazývána jako fiskální politika státu).

Daně jsou děleny na 4 základní funkce:

- **Alokační** – nejstarší funkce daní, která zajišťuje financování státních výdajů jako jsou školství, zdravotnictví, armády, ale také divadlo či sport
- **Redistribuční** – přerozdělovací funkce daní, stát pomocí daní chce vyrovnat rozdíly v důchodech svých občanů.
- **Stabilizační** – nejmladší funkce daní, jedná se o vládní podporu ekonomiky. Tato funkce daní byla odpovědí na Velkou hospodářskou krizi.
- **Regulační** – pomocí této funkce se stát snaží ovlivňovat chování lidí (např. vysoká spotřební daň na tabákové výroby má uživatele odradit od kouření) (Lipovská, 2017)

4.3 Základní pojmy u daní

Daň – neúčelová, jednostranná a zákonem určená platba, bez nároku na protiplnění ze strany státu.

Poplatník daně – právnická nebo fyzická osoba, na které je daňové břemeno.

Plátce daně – právnická nebo fyzická osoba, která má povinnost daň vypočítat a zaplatit.

Správce daně – finanční úřad, kterému plátce daně daň zaplatí. Úkolem správce daně je také kontrola správnosti výpočtu daně, případně uvalení sankce v případě neplnění daňové politiky.

Základ daně – jedná se konkrétní předmět daně, jehož hodnota je vyjádřena v peněžních nebo naturálních jednotkách. Z tohoto předmětu daně je daň vypočítána.

Předmět daně – finanční hodnota, na základě této hodnoty je vypočtena daňová povinnost

Splátka daně – částka, která je stanovena na základě velikosti daně v průběhu daného zdaňovacího období.

Nedoplatek daně – nedoplatek vzniká v případě, že celkové zálohy jsou nižší než celková vyměřená daň.

Přeplatek daně – tento přeplatek vzniká v případě, že celkové zálohy jsou vyšší než celková vyměřená daň.

Sazba daně – jedná se o procento ze základu daně.

Sleva na dani – je částka, o kterou je snížena vypočítaná část daně ve zvláštních zákonem uznaných případech.

Daňové přiznání – dokument, ve kterém plátce uvádí všechny potřebné informace pro výpočet daně. Tento dokument je předkládán finančnímu úřadu v zákonem stanoveném termínu.

Zdaňovací období – doba, za kterou je plátce daně povinen daň vypočítat.

Osvobození od daně – v zákonem stanovených případech je možné být zproštěn povinnosti placení daně. (Hospodářské noviny, 2004)

4.4 Dělení daní

V nejzákladnějším dělení se daně dělí na přímé a nepřímé.

Přímé daně

Přímé daně mají přesně specifikovanou osobu, která daň zaplatí. V tomto případě je plátce daně zároveň jejím poplatníkem.

Přímé daně je možné dělit na dvě hlavní skupiny

- Důchodové
 - o Daň z příjmů fyzických osob
 - o Daň z příjmů právnických osob
- Majetkové
 - o Daň z nemovitých věcí
 - o Daň z nabytí nemovitých věcí
 - o Silniční daň

Nepřímé daně

U tohoto typu daní není možné předem určit daňového poplatníka. Definována může být pouze osoba, která nepřímou daň odvede státu. V podstatě se jedná o daň ze spotřeby. Tato daň je zahrnuta jako přírážka v ceně zboží nebo služeb nakupovaných zákazníkem či konečným spotřebitelem. Daň státu zaplatí příslušný prodejce či obchodník a její výše je k ceně zboží naúčtována tak, aby se zprostředkovateli, obchodníkovi, vrátila z platby kupujícího.

Nepřímé daně je možné dělit těmito způsoby:

- Selektivní – spotřební daň
- Ekologická daň – daň z elektřiny, ze zemního plynu a také z pevných paliv
 - o Poplatky za znečištění vzduchu či vody
 - o Poplatky za odpad
- Univerzální – daň z přidané hodnoty

Daně lze dělit dle dalších praktických hledisek. Jedním z navrhovaných dělení je třídění daně dle objektu (z důchodů – příjmu, ze spotřeby, z majetku). Další dělení je dle charakteru veličiny, z níž je daň vypočítána (kapitálové, běžné). Jako poslední zde bude uvedeno dělení dle daňového určení, tj. podle rozpočtu, do kterého plynou (státní nebo federální, municipální a vyšších územněsprávních celků.) (Kubátová, 2000)

Další klasifikaci daní nabízí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, zkráceně OECD. Jedná se o institucionální dělení. Přehledně ho zobrazuje obrázek číslo 1.

- 1000 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů**
 - 1100 Daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů od jednotlivců
 - 1110 Z příjmů a ze zisků
 - 1120 Z kapitálových výnosů
 - 1200 Daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů od společností
 - 1210 Z příjmů a ze zisků
 - 1220 Z kapitálových výnosů
 - 1300 Položky, které nelze jednoznačně zařadit mezi 1100 a 1200
- 2000 Příspěvky na sociální zabezpečení**
 - 2100 Zaměstnanci
 - 2200 Zaměstnavatelé
 - 2300 Samostatně výdělečná osoba nebo nezaměstnaná
 - 2400 Nezařaditelné do 2100, 2200 a 2300
- 3000 Daně z mezd a pracovních sil**
- 4000 Daně majetkové**
 - 4100 Pravidelné daně z nemovitého majetku
 - 4110 Domácnosti
 - 4120 Ostatní
 - 4200 Pravidelné daně z čistého jmění
 - 4210 Jednotlivci
 - 4220 Společnosti
 - 4300 Daně z nemovitosti dědické a darovací
 - 4310 Daně z nemovitosti a dědické
 - 4320 Daně darovací
 - 4400 Daně z finančních a kapitálových transakcí
 - 4500 Ostatní nepravidelné daně z majetku
 - 4510 Z čistého jmění
 - 4520 Ostatní nepravidelné
 - 4600 Ostatní pravidelné daně z majetku
- 5000 Daně ze zboží a služeb**
 - 5100 Daně z výroby, prodeje, převodů, leasingu a dodávek zboží a úpravy zboží
 - 5110 Daně všeobecné
 - 5111 Daň z přidané hodnoty
 - 5112 Daně prodejní (obratové)
 - 5113 Ostatní všeobecné daně ze zboží a služeb
 - 5120 Daně ze speciálních zboží a služeb
 - 5121 Spotřební daně 5
 - 5122 Zisky z fiskálních monopolů
 - 5123 Cla a dovozní daně
 - 5124 Vývozní daně
 - 5125 Daně z investičního zboží
 - 5126 Daně ze speciálních služeb
 - 5127 Ostatní daně z mezinárodního obchodu a transakcí
 - 5128 Ostatní daně ze speciálních zboží a služeb
 - 5130 Nezařaditelné do skupin 5110 až 5120
 - 5200 Daně z používání nebo povolení používání zboží nebo vykonávání určitých činností
 - 5210 Pravidelné daně
 - 5211 Placené domácnostmi z motorových vozidel
 - 5212 Placené ostatními subjekty z motorových vozidel
 - 5213 Ostatní pravidelné daně
 - 5220 Nepravidelné daně
 - 5300 Nezařaditelné do skupin 5100 a 5200
- 6000 Ostatní daně**
 - 6100 Placené výhradně podniky
 - 6200 Placené jinými subjekty než podniky nebo neidentifikovatelné

Obrázek 1 Klasifikace daní dle OECD (Dspace, 2009)

4.5 Přímé daně v České republice

Jak již bylo výše zmíněno, u tohoto typu daní je možné konkrétně určit osobu která je plátcem daně. Přímé daně jsou placeny finančnímu úřadu na základě daňového přiznání.

Daň z příjmů

Tato daň se řadí mezi nejdůležitější a nejvýnosnější daně v České republice. Plátcí daně jsou právnické i fyzické osoby. Každý rok je povinnost podávat přiznání k dani z příjmů. Sazba daně je rozdílná pro fyzické a právnické osoby.

Právnické osoby zdaňují své příjmy 19 %. Zdaňovacím obdobím je zpravidla kalendářní nebo hospodářský rok. Hospodářský rok má také dvanáct měsíců, není ale nutné, aby začínal v měsíci lednu, může začít v kterémkoliv jiném měsíci.

Předmětem daně z příjmů jsou obecně uváděny všechny příjmy nebo výnosy z veškeré činnosti společnosti a jejího nakládání s majetkem.

Zároveň je zde také velké množství příjmů, které jsou od daně osvobozeny. Tento typ příjmů upravuje § 19 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. Příkladem jsou příjmy získané nabytím dědictví nebo odkazem, příjmy z bezúročných půjček.

Daň z příjmů je placena finančnímu úřadu, pod který místně přísluší sídlo společnosti.

Daň z příjmů fyzických osob je zdaňována 15 %. Předmět této daně je možné definovat více způsoby.

- Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky - jedná se hlavně o příjem ze zaměstnání (plat a mzdu).
- Příjmy z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti – v tomto případě se jedná hlavně o příjmy ze zemědělské výroby, vodního a lesního hospodářství, příjmy ze živnosti a podobně.
- Příjmy z kapitálového majetku – jedná se o příjmy, které plynou z držení finančního majetku například cenné papíry, pohledávky z půjček. Část z tohoto typu příjmů je daněna srážkovou daní již u zdroje – typický příklad pro srážkovou daň jsou dividendy.
- Příjmy z pronájmu – tento příjem plyne z pravidelného pronájmu nemovitých i movitých věcí. Pokud se jedná o příležitostný pronájem s příjmem do třiceti tisíc korun za rok, tak se daň neplatí a není nutné podávat daňové přiznání.

I u daně z příjmů fyzických osob existují příjmy osvobozené od daně. Tyto příjmy jsou uvedeny v § 4 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů. Příkladem příjmů osvobozených jsou stipendia, výživné, příjmy sociálního charakteru, pojistná plnění.

Daňové přiznání k dani z příjmů je podáváno jedenkrát za rok. Za většinu zaměstnanců podává daňové přiznání zaměstnavatel.

Základ daně je možné snížit o nezdánitelné části základu daně. V tomto případě mluvíme o zaplacených úrocích z hypotečního úvěru, platbách životního pojištění, zaplacených příspěvcích na penzijním připojištění se státním příspěvkem.

Z vypočtené daně z příjmů je možné odečíst ještě slevy z daně z příjmů. Mezi základní slevy u daně z příjmů je sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč ročně, sleva na děti (1 dítě 13 404 Kč/rok, 2 dítě 19 404 Kč/rok), sleva na vyživovanou manželku (pokud její příjmy nepřekročí 65 tis. Kč/rok) 24 840 Kč, sleva na studenta 4 020 Kč/rok. Další slevy jsou v případě invalidity.

V případě živnostníků je základem daně rozdíl mezi příjmy a prokazatelně vynaloženými výdaji na dosažení příjmů. Podnikatelé, osoby samostatně výdělečně činné a živnostníci mají dvě možnosti jak výdaje vynaložené na získání příjmů uplatnit.

V prvním případě se jedná o daňovou evidenci. Tímto se rozumí účetní doložení všech skutečně vynaložených nákladů. Druhou možností jim mohou být výdajové paušály. Výdajovým paušálem je procentuální vyjádření množství nákladů. Řemeslníci a podnikatelé v zemědělství a lesnictví mohou uplatnit 80 %. (Například příjem za rok z podnikatelské činnosti byl 1 000 000 Kč. Paušálně vyjádřené náklady jsou v tomto případě 800 000 Kč. Daň z příjmů této fyzické osoby by byla 200 000 Kč.) Ostatní živnosti uplatňují výdajový paušál v hodnotě 60 %. Svobodná povolání (tlumočníci, spisovatelé, sportovci, lékaři, atd.) mohou uplatňovat paušál 40 %. Na příjmy z pronájmu lze uplatnit paušál 30 %.

Daň z nemovitých věcí

Tuto daň platí každý vlastník stavby nebo pozemku. Tato daň má oproti jiným jednu základní odlišnost, platí se dopředu. Tato daň je vyměřována bez ohledu na příjmy vlastníka této nemovitosti.

Daň z nabytí nemovitých věcí

Od 1. listopadu 2016 platí tuto daň kupující. Sazba daně z nabytí nemovitých věcí činí 4 % ze základu daně. Hodnotou pro základ daně je cena nemovitosti, zpravidla se vychází z kupní ceny nemovitosti. Druhou možností je směrná hodnota, to je údaj, který na základě typu, charakteru a polohy nemovitosti určuje finanční úřad. Daňové přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí se podává do konce třetího kalendářního měsíce, následujícího po měsíci, ve kterém byl uskutečněn vklad práva do katastru nemovitostí.

Silniční daň

Tuto daň platí vlastníci motorových vozidel, přičemž motorová vozidla musí splňovat dvě základní podmínky. První podmínkou je fakt, že motorové vozidlo musí být využíváno k podnikání. Druhou podmínkou je registrace a provoz vozidla v České republice. Předmět daně je uveden v § 2 zákona č. 16/1993 Sb. o silniční dani.

Existuje zde také skupina vozů, jež je od silniční daně osvobozena. Vlastníci těchto vozů jsou ale povinni podávat daňové přiznání. Jedná se o vozidla, která zabezpečují linkovou a vnitrostátní dopravu, hasičské vozy, též vozidla provozovaná civilní obranou, bezpečnostními sbory a nebo také vozidla poskytovatele zdravotních služeb. Dále je to skupina vozů do hmotnosti 12 tun, které jezdí na alternativní pohonné hmoty, LPG, CNG, elektřinu nebo jiné hybridní pohonné hmoty.

4.6 Nepřímé daně v České republice

Tyto daně jsou zahrnuty v ceně statků a služeb, které nakupuje poplatník, tedy spotřebitel. Jako nepřímé jsou označeny hlavně z toho důvodu, že jsou zahrnuty v ceně produktu či služby. A ze svého principu jsou tyto daně hrazeny již při nákupu zboží, ale placeny státu jsou až prodávajícím. Tyto daně jsou odváděny na základě daňové evidence plátce daně u příslušného finančního úřadu. Nepřímé daně mají přímý vliv na cenu, kterou svým přidáním k základní ceně výrobku či služby zvyšují. Pro stát tkví jejich výhoda v tom, že nepotlačují motivaci k práci a spoření. Tyto daně může stát snadněji zvyšovat.

Spotřební daně

Stát zavádí tuto daň za účelem regulace ceny daných komodit na trhu. Tato daň má dvě hlavní funkce. První funkcí je zvyšování příjmů do státního rozpočtu. Druhou funkcí je regulace objemu nákupů pomocí vysokého zdanění některých výrobků.

Spotřební daň z pohonných hmot

Největší přínos do státního rozpočtu mají spotřební daně z pohonných hmot. U nafty a benzínu k jejich ceně spotřební daň přiráží přes 10 Kč na litr. Výše minimální sazby daně se musí řídit minimálními sazbami daně stanovenými Evropskou unií. Spotřební daň odvádějí státu výrobci a dovozci daných komodit.

Spotřební daň z cigaret a tabákových výrobků

Toto zvyšování daně je prováděno u zboží, které je považováno za škodlivé pro jednotlivce či pro společnost. Spotřební daň v České republice je placena z lihu, piva, vína a meziproductů a tabákových výrobků.

Spotřební daň z piva, vína a lihu

Jedná se o velice zajímavou kategorii se specifickými podmínkami pro zdanění. Spotřební daň z piva se vypočítává podle roční výroby pivovaru v hektolitrech. Daň z vína určuje jeho typ. Například tzv. tichá vína jsou od daně osvobozena, pokud výroba nepřesáhne 1000 litrů ročně. Šumivá vína jsou zdaněna 23,4 Kč/litr. Spotřební daň z lihu se platí, pokud hodnota etanolu v nápoji překročí 1,2 % nápoje. V České republice evidujeme dva typy lihu, každý s jinou úrovní zdanění. (Finance, 2019)

Ekologické daně

Od roku 2008 jsou v České republice zaváděny ekologické daně z elektřiny, zemního plynu a pevných paliv. Sazba daně z plynu se vypočítává podle jeho druhu, který determinuje spalné teplo v MWh. Pevná paliva jsou daněna 8,50 Kč/GJ spalného tepla. K osvobození od daně dochází v případě použití pevných paliv nebo plynu k výrobě elektřiny. Samotná elektřina je daněna 28,20 Kč/MWh. (Businessinfo, 2019)

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty, zkrácené DPH, tvoří jeden ze základních příjmů státního rozpočtu většiny vyspělých států včetně České republiky. Platí ji všichni občané při nákupu většiny zboží a služeb.

Tuto daň řadíme mezi nepřímé daně, protože není možné dopředu určit daňového poplatníka. Jiné označení může být univerzální daň či všestranná daň.

Tvůrcem DPH je francouzský ekonom Maurice Lauré. Poprvé byla tato daň zavedena ve Francii v roce 1954. Z počátku byla odváděna pouze velkými korporacemi, postupem času byla rozšířena na všechny druhy zboží a služeb.

Hodnotu DPH je možné vyjádřit tak, že k hodnotě veškerého zboží a veškerých služeb se na každém stupni zpracování přidává určitý přínos subjektu, který představuje přidanou hodnotu. Tuto hodnotu je možné vyjádřit jako součet důchodu z využitých výrobních faktorů. Mezi tyto faktory patří mzdy, renty zisky a úroky. Tato hodnota je následně přidána k celkové hodnotě poskytované služby nebo k celkové hodnotě poskytovaného zboží. (Kubátová, 2000)

4.7 Podstata a význam DPH

Daň z přidané hodnoty je neutrální. Je to způsobeno typem výpočtu odváděné daně. Každý poplatník v řetězci platí daň pouze z přidané hodnoty. Z tohoto důvodu výše DPH nezávisí na celkovém počtu provedených zhodnocení, od výrobce až ke konečnému spotřebiteli, ale na celkové výši přidané hodnoty. (Široký, 2008)

Pomocí této daně jsou mnohem lépe zdaněny služby. Není zde třeba rozlišit konečnou spotřebu. U DPH je prodej služby a výrobku zdaněn stejně. Toto uspořádání dává menší prostor pro daňové úniky.

Tato daň je transparentní. To je zajišťováno zdaněním každého prodeje, zboží či služby. Další výhodou je odolnost této daně vůči daňovým únikům. Potvrzení o platbě daně je poskytováno každému, kdo má nárok na refundaci (navrácení) daně z příjmů. Děje se takto na základě evidence daně zaplacené ze vstupů. O platbě vstupů a výstupů existují doklady, které má ve správě finanční úřad.

K velké nevýhodě této daně patří její administrativní náročnost. Tato skutečnost je dána především velkým množstvím plátců daně a náročností na zúčtování. Existují také názory, které spojují zavedení DPH s vyšší inflací. Studie prováděné na toto téma ale nemají jednoznačné výsledky. Je možné, že zvýšená míra inflace je způsobena zvýšením daňového výnosu.

Základní pojmy na základě legislativy DPH

V České republice je daň z přidané hodnoty upravena v zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Předmět daně

Dle § 2 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty jsou předmětem daně tyto zdanitelná plnění, dodání zboží nebo poskytnutí služby za úplatu, pořízení zboží a služby z jiného členského státu. Plnění musí být uskutečněno osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti a místo plnění musí být v České republice

Osoba povinná k dani

Dle § 5 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty je osobou povinnou k dani fyzická nebo právnická osoba, která uskutečňuje ekonomickou činnost.

Plátce

Osoba povinná k dani je ta, které přesáhne obrat 1 000 000 Kč za 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích měsíců. Stává se plátcem na základě § 6 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty. Plátcem daně se může osoba stát i na základě dobrovolné registrace, která je upravena § 97a zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty.

Od 1. ledna 2010 se plátcem DPH stává každý podnikatel na území České republiky, který přijme nebo poskytne službu podnikateli registrovanému k DPH v jiném státu EU, tedy bez ohledu na výši obratu.

Každému plátcovi daně je přiřazeno unikátní Daňové Identifikační číslo – dle tohoto čísla je možné dohledat informace o plátcovi DPH. Daňové identifikační číslo se skládá z kódu země, které se uvádí písmeny. Za nimi následují čísla. DIČ má platnost v celé Evropské unii. V rámci této zóny je označováno anglicky VAT (Value Added Tax). U fyzické

osoby tvoří kmenovou část rodné číslo podnikatele. U právnické osoby je to Identifikační číslo (IČO).

Základ daně

Základem daně dle § 36 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty jsou veškeré platby, které plátce obdržel nebo má obdržet za uskutečněný prodej služby nebo zboží.

Sazby daně

Základní sazba DPH v České republice činí 21 % a dle § 47 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty je uplatňována u veškerého zboží a služeb, pokud není stanoveno jinak. Tzn. že jsou v České republice uplatněny ještě další dvě sazby daně. První snížená sazba činí 15 %. Zboží a služby, kde se uplatňuje, jsou uvedeny v příloze č. 2 a příloze č. 3. Jedná se zejména o potraviny či zdravotní a sociální péči. Druhá snížená sazba o hodnotě 10 % byla zavedena v roce 2015. Tato sazba se uplatňuje především na komodity jako jsou například léky, knihy nebo kojenecká výživa.

Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc dle § 99 zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty. Při splnění podmínek uvedených v § 99a se plátce může rozhodnout, že zdaňovací období bude delší a bude jím tedy kalendářní čtvrtletí.

Evidence DPH

Plátce daně je povinen vést evidenci v takovém rozsahu, aby bylo možné správně vypočítat daňovou povinnost, ta se sestavuje do daňového přiznání. Pokud plátce daně obchoduje s jiným členským státem EU, je třeba vést daňovou evidenci takovým způsobem, aby bylo možné následně sestavit souhrnné hlášení.

Kontrolní hlášení

Povinnost podávat kontrolní hlášení mají plátcí daně od 1. 1. 2016. Tento dokument slouží jako pomocný prostředek k odhalování daňových podvodů.

Povinnost podávat kontrolní hlášení mají osoby, které ve sledovaném období uskutečňují zdanitelná plnění s místem plnění v tuzemsku. Jako součást kontrolního

hlášení musí plátcí daně poskytnout veškeré údaje z daňových dokladů. Povinnost evidence těchto dokladů stanovuje zákon.

Výpočet daně

Každý plátcí daně je povinen odvést daň. Daň je poměrná část ze sumy, o kterou danou službu či zboží zhodnotil. Ve skutečnosti vyplňuje plátcí daně do daňového přiznání vypočtený rozdíl mezi daní na výstupu a daní na vstupu.

Daní na vstupu je myšlena taková daň, kterou zaplatil daňový subjekt za zboží a služby svému dodavateli. Oproti tomu daň na výstupu je ta, která mu byla zaplacená v ceně zboží a služeb odběrateli.

V případě, že daň na výstupu převyšuje daň na vstupu, je daňový poplatník povinen odvést vypočtený rozdíl finančnímu úřadu, pod jehož správu spadá. V případě, že nastane opačná situace a daň na vstupu je vyšší než daň na výstupu, vyplácí finanční úřad tuto částku, neboli nadměrný odpočet, poplatníkovi. (Pilátová, 2013)

Tento způsob výpočtu je používán ve všech státech, kde byla zavedena daň z přidané hodnoty a je označován jako Nepřímá rozdílová metoda. Tato metoda je nejpoužívanější z důvodů její administrativní nenáročnosti. Pro názornost uvádím vzorec výpočtu.

$$\begin{aligned} & \text{daň na výstupu} - \text{daň na vstupu} = \\ & = (\text{daň na výstupu} \times \text{sazba daně v \%}) - (\text{daň na vstupu} \times \text{sazba daně v \%}) \end{aligned}$$

Zákazník, odběratel, si může výši daně u jednotlivých položek kdykoliv spočítat. Výchozím pravidlem je, že zaplacená, fakturovaná, částka se skládá ze základu daně a příslušné sazby DPH. Základem daně je myšlena částka, kterou plátcí daně obdrží za uskutečněné zdanitelné plnění.

$$\text{zaplacená částka} = \text{základ daně} + \text{daň z přidané hodnoty}$$

Daň je možné vypočítat dvěma způsoby.

Způsobem „shora“ se daň vypočítá koeficientem příslušné sazby z částky, která již DPH zahrnuje. Výpočet koeficientu je specifikován v § 37 zákona o dani z přidané hodnoty.

Způsobem „zdola“ – K základu daně připočítáme částku daně dle příslušné sazby, které se určují dle typu komodity na 21 % 15 % 10 %. (Pilátová, 2013)

Vliv DPH na poplatníky

Každá vybíraná daň vytváří primárně dva efekty: důchodový a substituční. Substituční efekt je vysvětlen jako substituce za méně zdaněný faktor, tedy službu či zboží. Poplatníci daně se snaží o co nejefektivnější alokaci, rozdělení, svých zdrojů. Druhým je důchodový efekt. Ten znamená, že zaplacením daně se snižuje důchod poplatníka, tedy jeho příjem.

Daň z přidané hodnoty vyvolává mimo jiné ještě efekt distribuční. V případě, že DPH existuje pouze o jedné sazbě, má regresivní, redukční, dopad na důchody poplatníků. Důvodem je, že spotřeba s růstem důchodu klesá. Právě proto jsou pro spravedlivější zdanění spotřeby vytvářeny diferencované sazby. Na zboží a služby nutné potřeby jsou uvaleny nižší sazby.

Srovnání DPH v zemích Evropské unie

Daň z přidané hodnoty funguje ve všech členských státech Evropské unie a je velmi výhodná pro mezinárodní obchod. Různé sazby a rozdílné systémy výběru daně z přidané hodnoty způsobují bariéry mezinárodního obchodu. Z tohoto důvodu jsou zde snahy o sjednocení mezi jednotlivými členskými státy.

Dle směrnice Rady Evropské unie z roku 1997 je nastavena minimální výše DPH na 15 %. Pokud členské země Evropské unie chtějí uplatnit nižší DPH na vybrané zboží či služby, mohou využít uplatnění jedné či dvou zvýhodněných sazeb. Minimální výše snížené sazby je 5 % a může být uplatněna pouze na zboží uvedené v zákoně.

DPH ve světě

Výše DPH má v jednotlivých zemích světa velmi rozdílné hodnoty. Jedním z důvodů je odlišná sociální politika nebo jiná představa o příjmech a výdajích ze státního rozpočtu. Jeden znak je pro všechny státy, které mají zavedenou daň z přidané hodnoty, společný – DPH je jedním z rozhodujících příjmů státního rozpočtu.

Pro asijské země jsou charakteristické nízké daně, které korespondují s nízkou sociální ochranou občanů. Nejnižší DPH čítající 5 % mají Japonsko, či Singapur. Jižní Korea, Filipíny nebo Vietnam daní DPH 10 %. Nejvyšší sazbu daně 17 % má Čína. Plátcem DPH se v Číně stává společnost, jejíž roční tržby překročí 120 tisíc dolarů.

V Jižní Americe mají daň z přidané hodnoty zavedenou všechny státy. Pro státní rozpočty je tato daň nepostradatelným příjmem. Dlouhodobý problém Jižní Ameriky tvoří nízká platební morálka poplatníků daně. Nejvyšší daň z přidané hodnoty 25% má Brazílie, následuje ji Uruguay s 23 % a Argentina s 21%.

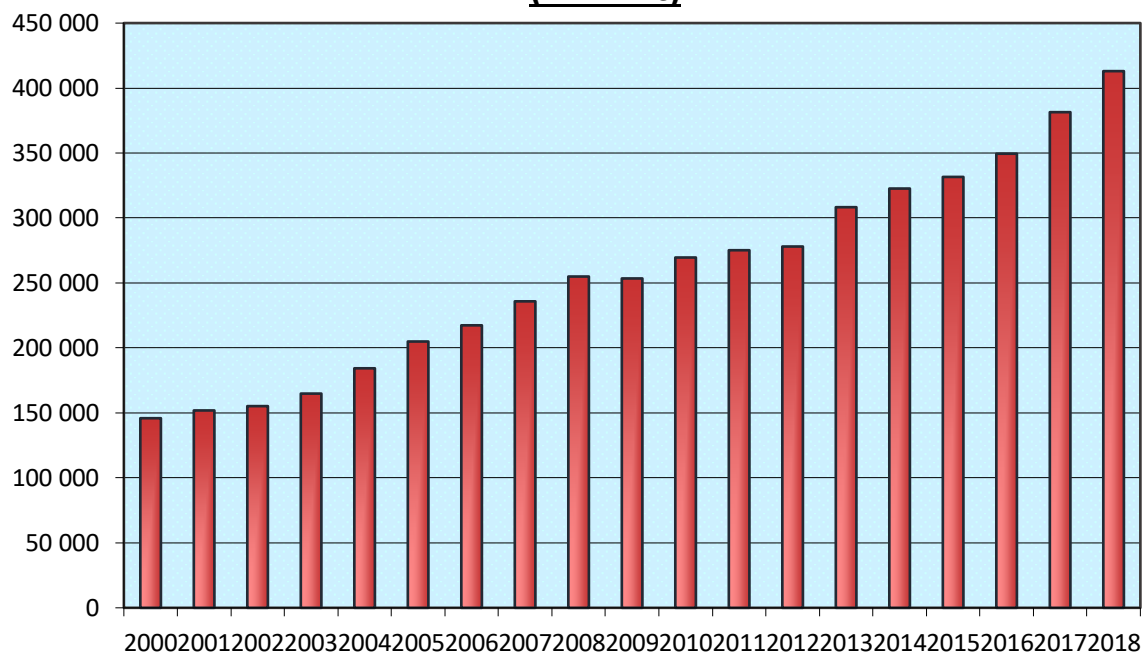
Na africkém kontinentu jmenujme pro porovnání například Jihoafrickou republiku s 14 %, Maroko s 20 % a Saudskou Arábii s 5 %.

Ohledně zemí, kde daň z přidané hodnoty není zavedena lze říci, že absence této daně způsobuje, že se tyto země řadí mezi státy s nejnižším daňovým zatížením na světě. Mezi tyto země řadíme USA, Egypt, Indii a Hongkong. (Avalara VATlive, 2019)

Výběr DPH v České republice

Jedním ze základních příjmů státního rozpočtu České republiky je výnos daní ze spotřeby. Výnos těchto daní i nadále roste. Vláda České republiky se snaží zvyšovat daňové zatížení u výnosově stabilních a nepřímých spotřebních daní, zejména DPH. Toto zvyšování se děje na úkor snižování daňového zatížení u přímých daní.

Přehled vývoje inkasa daně z přidané hodnoty
v letech 2000- 2018
(v mil. Kč)

Obrázek 2 Přehled vývoje inkasa daně z přidané hodnoty v letech 2000-2018 (v mil. Kč) (Finanční správa, 2018)

V tomto grafu je možné sledovat vývoj příjmů z DPH za posledních osmnáct let. V absolutní výši zde můžeme sledovat nárůst příjmů. Tento nárůst je kontinuální až na rok 2009, kde se promítá vliv ekonomické recese, která zasáhla celý svět.

Výrazný nárůst inkasa daně z příjmů nastal v roce 2013. Důvodem byl nárůst vlastní daňové odpovědnosti. V tomto roce byly také navýšeny obě sazby daně. Základní sazba byla navýšena na 21 % a snížená sazba na 15 %. Zdaňovací období se změnilo ze čtvrtletního na měsíční. Vznikaly nové nástroje proti daňovým únikům.

5 Potřeba zavedení EET

Elektronická evidence tržeb, dále jen EET nebo evidence tržeb, eviduje veškeré provedené transakce online, tzn. operativně v reálném čase. Informace o těchto provedených transakcích posílá na portál dozorující instituce, finanční správy. Z tohoto důvodu má finanční správa přehled o veškerých provedených transakcích a zároveň o částce, která by měla být odvedena na daních. Zavedením EET chce vláda České republiky docílit vyššího inkasa daní. Zároveň by evidence tržeb měla potlačovat takzvanou šedou ekonomiku a tím podporovat spravedlivější podmínky na trhu. Termín šedá ekonomika bude vysvětlen níže.

Evidence tržeb se vztahuje především na daně z příjmů a na DPH. Zde jsou základní pojmy: subjektem EET je poplatník daně z příjmů fyzických nebo právnických osob a objektem evidence tržeb jsou evidované tržby poplatníka.

EET byla nejvíce prosazována a následně i zavedena ministrem financí Andrejem Babišem. Jedním z hlavních argumentů bylo nastavení férového tržního prostředí. Zmiňovala se existence obchodníků, kteří daně poctivě platí, a obchodníků daňovou povinnost obcházejících. Těmto nepoctivým podnikatelům, dle slov Andreje Babiše, ti poctiví obchodníci nemohou konkurovat. Dalším očekávaným kladem EET je efektivnější výběr daní, který pomůže snížit schodek rozpočtu České republiky.

Šedá ekonomika

Šedá ekonomika může být označována jako neoficiální stínová či skrytá. Pojem šedá ekonomika představuje ekonomické činnosti nebo vztahy, které porušují běžně užívané normy. Jedná se o normy etické morální společenské nebo obchodní. Jde o činnosti, které oscilují na hranici zákona a z tohoto důvodu jsou velmi těžce postižitelné. Jako příklad lze uvést třeba tzv. „práci na černo“ neboli práci bez platných dokumentů nutných pro pracovní činnost jedince. Dalšími příklady jsou daňové úniky, praní špinavých peněz, korupce a jiné nelegální činnosti. Obecně je možné popsat šedou ekonomiku jako soubor činností, ze kterých plyne příjem, který však není hlášen příslušnému finančnímu úřadu, a proto není daněn.

Podíl šedé ekonomiky v České republice již dlouhodobě, konkrétně od roku 2009, zůstává pod celoevropským průměrem. Tento výsledek vyplynul ze studie

Mezinárodního měnového fondu, který porovnával výsledky z celkem sto padesáti osmi státy světa v rozmezí let 1991 až 2015.

Výsledek České republiky je dokonce nižší než v Belgii, kde sídlí vládní orgány Evropské Unie. V České republice je podíl šedé ekonomiky vyčíslen na 9,2 %, v Belgii na 10,10 %. Průměrný podíl šedé ekonomiky v evropských státech vychází na 11,10 %. Nejvyšší podíl zde má Bulharsko s 19,20 %. Naopak nejnižší podíl šedé ekonomiky je ve Švýcarsku, kde se pohybuje na hodnotě 3,9 %. (Byznys noviny, 2018)

Nástroje proti fungování šedé ekonomiky

Snahou každého státu je co neúčinnější výběr již zavedených daní. V této snaze aplikují státy řadu metod, kterým vévodí zavedené Elektronické evidence tržeb. Aplikaci tohoto nástroje, jak již bylo dříve zmíněno, navrhl ministr financí České republiky Andrej Babiš.

V rámci Evropské unie je čtrnáct států, kde již byla zavedena některá z forem evidence tržeb. Mezi tyto státy patří např. Slovensko, Maďarsko, Itálie či Chorvatsko. V naposledy zmiňovaném Chorvatsku byla evidence tržeb zavedena v roce 2013. Tato země stala největším vzorem pro zavedení této evidence na území České republiky. (Case of Croatia, 2014)

V roce 2018 byla hodnota objemu šedé ekonomiky vyčíslena na 500 miliard Kč. Toto číslo odpovídá výši 8,5 % HDP České republiky. Kdyby se vládě České republiky podařilo zdanit těchto 500 miliard korun, přínos do rozpočtu naší země by se pohyboval v řádu desítek miliard korun. (Novinky.cz, 2019)

Vlivy šedé ekonomiky

Jedním z největších negativ šedé ekonomiky je narušování celistvosti daňového systému a podkopávání státem řízené ekonomiky. Šedá ekonomika totiž porušuje pracovně právní pravidla i pravidla pracovního trhu a bezpečnosti práce. Zvýšení podílu šedé ekonomiky tudíž ovlivňuje výkonnost ekonomiky státu záporným způsobem.

Šedá ekonomika nemá čistě záporné dopady. Jednou z pozitivních stránek je upozorňování na chyby ekonomiky v daném státě. Determinuje tak mezery v zákonech či nedostatek autority u správních orgánů. V rozumné míře může být fungování šedé

ekonomiky bráno jako jeden ze základních kamenů sociální stability, protože v obtížných situacích umožňuje přežití řadě obyvatel. (Fassmann, 2007)

6 Elektronická evidence tržeb

Tato kapitola je věnována zavedení EET v České republice, definování pojmu EET a jeho samotnému fungování.

Definice EET

Elektronická evidence tržeb je upravena zákonem č. 112/2016 Sb. o evidenci tržeb. Tento zákon vešel v platnost 13. dubna 2016 a účinnosti nabyl 1. prosince 2016.

Dle finanční správy je evidence tržeb definována tímto způsobem: „*Moderní systém rychlé komunikace mezi podnikateli a Finanční správou ČR. Každá hotovostní tržba podnikatele bude v okamžiku zaplacení zaevidována prostřednictvím internetu v centrálním datovém uložišti Finanční správy a jako potvrzení bude zaslán zpět unikátní kód, který podnikatel uvede na účtenku.*“ (Finanční správa, 2016)

V některých oblastech podnikání se stalo krácení daňové povinnosti častou součástí. Zavedení evidence tržeb je metoda, kterou chce vláda České republiky tento trend odstranit.

Zavedení EET přinese vyšší příjem do státního rozpočtu. Následkem tohoto vyššího příjmu by měl být nižší schodek státního rozpočtu.

Současně s přijetím zákona č. 112/2016 Sb. o evidenci tržeb bylo poslaneckou sněmovnou odsouhlaseno snížení sazby daně v odvětví pohostinství. Jednalo se o snížení ze základní sazby 21 % na druhou sníženou sazbu čítající 15 %. Toto snížení se nedotklo alkoholu, tabákových výrobků a doplňkového sortimentu.

Modely evidování EET

Evidence tržeb se vyskytuje v několika státech Evropské unie. V zemích, kde je již EET plně zavedena je možné definovat tři směry, modely, pro evidenci tržeb. Jedná se o Offline evidenci, ta probíhá pomocí registračních pokladen. Druhý způsob je Online evidence tržeb, při které registrační pokladny navíc využívají připojení k internetu pro evidenci platby v reálném čase. Poslední, nepříliš využívaný, způsob evidence tržeb je model kombinovaný.

Offline způsob evidence probíhá pomocí registračních pokladen s tzv. fiskální pamětí. Tyto pokladny jsou vybaveny technickým zařízením pro jednorázový a neměnný zápis

výsledných údajů z provozní paměti. Registrační poklady však byly zamítnuty vládou z důvodů vysokých pořizovacích nákladů a snadnější možnosti zneužití.

Online model byl zvolen jako vhodnější pro potřeby České republiky. Tento model je inspirován Chorvatským modelem. Funguje v okamžiku provedení každé transakce. Data jsou ihned odeslána na úložiště finanční správy. Z tohoto důvodu zde neexistuje šance data dodatečně upravovat či měnit. Tento model vyžaduje trvalý přístup k internetu. (Vejvodová, 2015)

Hlavními důvody volby online modelu jsou jednoduchost a efektivnost daného řešení, uložení dat na uložišti finanční správy, je to nejjednodušší a nejlevnější model pro podnikatele a konečně informace o transakci se ministerstvo financí dozví ihned.

Poslední zmiňovaný model je model kombinovaný. Ten je nejméně rozšířen. Jedním z hlavních důvodů jeho neoblíbenosti je nákladnost a složitost systému. Data jsou ukládána do paměti zařízení a správci daně se odesílají v pravidelných intervalech. Zemí, která tento způsob využívá je například Maďarsko.

Subjekty evidence tržeb

Evidovat tržby je povinen poplatník daně z příjmu u fyzických i právnických osob v případě, že mu z jeho příjmů plynou evidované tržby. Evidovaná tržba je taková platba, která splňuje formální náležitosti dle zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, § 5 a § 6.

Objekty evidence tržeb

Povinnost evidovat se vztahuje na platby v hotovosti, platební kartou, šekem nebo směnkou, dále na platby v jiných formách (například dárkové karty, poukázky na zboží a služby, stravenky, platby prostřednictvím žetonů) a započtení kauce nebo obdobné jistiny.

Povinnost evidence tržeb se nevztahuje na převod peněz z účtu na účet, nebo při vkladu peněz na účet. (Etržby.cz, 2018)

Postupné zavedení Elektronické evidence tržeb

Evidence tržeb se do praxe uvádí ve čtyřech fázích.

Dne 1. prosince 2016 byla spuštěna první fáze, ve které připadla povinnost evidovat tržby na poskytovatele stravovacích a ubytovacích služeb.

Začátkem března 2017 stát odstartoval druhou fázi ve které se k povinnosti evidovat tržby přidali maloobchodníci a velkoobchodníci.

Do třetí fáze spadají ostatní činnosti jako svobodná povolání (lékaři, právníci, veterináři), doprava a zemědělství. Tato fáze ale stále nebyla spuštěna. Prvotní plánovaný termín pro uvedení do provozu byl stanoven na 1. března 2018.

„Nálezem Ústavního soudu ze dne 12. prosince 2017 sp. zn. Pl. ÚS 26/16 se uplynutím dne 28. února 2018 ruší část ustanovení § 37 zákona o evidenci tržeb, čímž dochází k tomu, že tržby, které pocházejí z činnosti spadající do 3. či 4. fáze evidence tržeb, zůstávají v režimu dočasně vyloučených tržeb. Poplatníkům, kteří takové tržby přijímají, tedy nevznikne povinnost tyto tržby evidovat v původně deklarovaných termínech, tj. od 1. března 2018 (třetí fáze) a od 1. června 2018 (čtvrtá fáze). V současné době probíhá příprava novely zákona o evidenci tržeb, v níž bude mimo jiné upravena problematika evidence tržeb pocházejících z těchto činností (včetně určení okamžiku vzniku povinnosti evidovat tržby).“ (Etržby.cz, 2018)

Ve čtvrté fázi, která z výše zmíněných důvodů také nebyla spuštěna, se k elektronické evidenci tržeb měla přidat vybraná řemesla či výrobní činnosti.

6.1 Proces EET

6.1.1 Registrace a evidence údajů

Poplatník vstupuje do elektronické evidence tržeb registrací. Před přijetím první tržby. Nejprve je povinen požádat o autorizační údaje. Ty lze získat na příslušném finančním úřadu při registraci. Druhou možností je využití webového portálu správce daně. Tyto údaje jsou následně přiděleny prostřednictvím datové schránky. Každý poplatník je povinen sdělit informace o provozovnách, ve kterých provádí činnost a ze kterých mu plynou tržby podléhající evidenci.

Každému poplatníkovi je přidělen účet na portálovém účtu, kde mu mohou být vygenerovány i certifikáty. To zajišťuje, aby byly platby přiřazeny správnému poplatníkovi.

6.1.2 Evidence tržeb

V rámci tohoto procesu dochází ke komunikaci mezi informačním systémem EET (IS EET) a koncovým zařízením poplatníka.

Před vytištěním účtenky dochází ke komunikaci. Nejprve dává pokladník pokyn k zaevidování účtenky do IS EET, poté koncové zařízení vygeneruje bezpečnostní kód poplatníka, který prokazuje jednoznačnou vazbu mezi poplatníkem a účtenkou. Každá účtenka obsahuje bezpečnostní kód. Bezpečnostní kód poplatníka je součástí datové zprávy.

Dle § 19 vládního návrhu zákona o evidenci tržeb musí být datovou zprávou odesílány tyto informace:

- Daňové identifikační číslo poplatníka
- Označení provozovny, kde byla uskutečněna tržba
- Označení pokladního zařízení
- Pořadové číslo účtenky
- Částka tržby
- Bezpečnostní kód poplatníka
- Podpisový kód
- Datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky
- Informace zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu

Výše zmíněná datová zpráva je posílána na IS EET s pomocí webových služeb. Tato zpráva je posílána v okamžiku vystavení účtenky. Pokud poplatník funguje ve zjednodušeném režimu, musí být datová zpráva odeslána do 120 hodin od vystavení účtenky.

6.1.3 Proces na straně IS EET

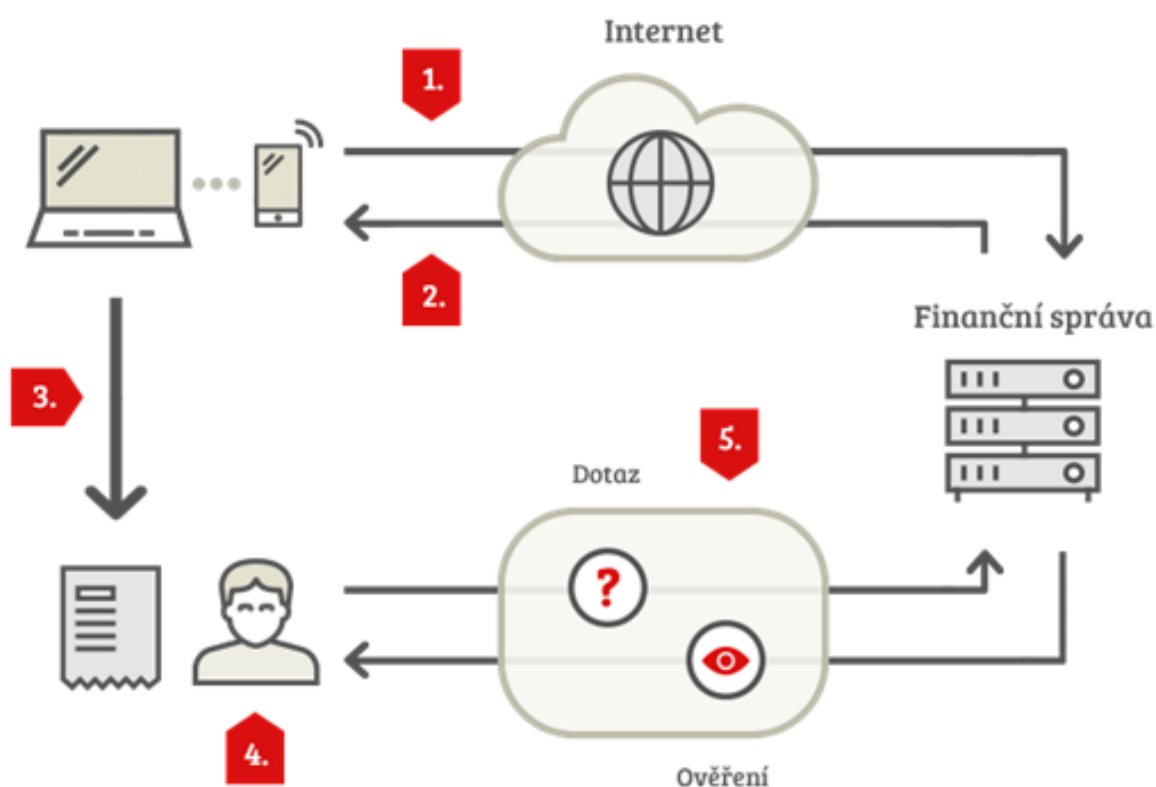
Po přijetí datové zprávy ji IS EET zkontroluje. V případě, že zpráva neobsahuje chybné informace, jsou vybraná data ukládána do databáze. Informační systém EET tuto datovou zprávu podepíše pomocí unikátního klíče a přidělí ji Fiskální identifikační kód (FIK). Takto podepsanou datovou zprávu pošle zpátky ke koncovému zařízení. U koncového zařízení se provede kontrola, zda je datová zpráva podepsána. Když vše proběhne v pořádku a datová

6.1.5 Zjednodušený režim

Pro podnikatele je v některých případech velmi obtížné mít neustálé připojení k internetu. V těchto případech může poplatník požádat o zjednodušený režim. Dle § 23 zákona o evidenci tržeb probíhá tento režim stejně jako normální, rozdílná je jen lhůta pro odeslání dat na uložení finanční správy, ta se prodlužuje až na 5 dnů.

6.1.6 Kontrola a pokuty

Kontrolu o správnosti evidování tržeb provádí finanční a celní správa. Výše pokuty v případě pochybení může dosahovat až 500 tisíc korun. Zákon připouští i uzavření provozovny do doby, kdy se zjedná náprava. Ze zákona se smí provádět kontrolní nákupy, které mají účel zjistit, zda subjekt plní povinnost evidovat tržby. (Vládní návrh zákona o evidenci tržeb § 28 a § 31)

Obrázek 4 Proces elektronického evidování tržeb (Etržby.cz, 2017)

6.1.7 Zařízení používaná pro evidenci tržeb

Na zavedení evidence tržeb se muselo připravit i dodavatelé zařízení, pomocí kterých k evidenci tržeb dochází. Základním pilířem je kvalitní internetové připojení a vhodný software.

Technické zázemí skýtá více možností jak tržby evidovat:

- Registrační pokladny je nutné připojit k internetové síti a upravit jejich software tak aby odpovídal požadavkům EET.
- PC pokladny, které jsou vhodné pro střední až velké podniky, se konfiguruje přímo dle potřeb zákazníka, poplatníka.
- Kompaktní zařízení, které obvykle obsahuje integrovanou tiskárnu a umožňuje připojení váhy či čtečky čárových kódů.
- Kompaktní přenosné zařízení je vhodné pro obchodníky bez stále provozovny. Jeho výhodou je velikost větší kalkulačky a integrovaná tiskárna.
- Maloobchodní jednotky s velmi malým množstvím vytištěných účtenek mohou využívat smartphone či tablet a bezdrátovou tiskárnu.

7 Zavedení EET v ČR

Za dva roky fungování systému evidence tržeb se fiskální výnos EET stanovuje na 20,2 miliardy Kč. Tato hodnota je vypočtena na základě skutečných dat z inkasa daní a z údajů v daňových přiznáních, které má k dispozici ministerstvo financí. Tato data jsou již očištěna o autonomní ekonomický růst a další dopady legislativních změn.

Tabulka 1 Přehled daňových přínosů EET (MFČR, 2019)

TABULKA		
Rok	2017	2018
DPH	4,7	6,1
Daň z příjmu právnických osob	0	1,9
Daň z příjmu fyzických osob	1	1,5
Pojistné na soc. a zdrav. poj.	2,2	2,8
Celkem	7,9	12,3
Celkem 2017-2018	20,2	

V uvedené tabulce je možno sledovat i výrazný meziroční nárůst.

V prvním roce fungování EET se do evidence zapojilo 161 tisíc podnikatelů z oblasti stravovacích služeb, velkoobchodu, maloobchodu a ubytovacích služeb. Zaevidovaní podnikatelé vydali 3,6 miliardy účtenek.

Odpůrci EET upozorňovali na možné riziko u drobných podnikatelů, že budou nuceni ukončit své podnikání. Dle náměstkyně pro daně v roce 2017 Aleny Schillerové k tomuto hromadnému ukončování činnosti však nedošlo. Dokonce narostly v segmentu restaurací a hotelů registrace k DPH o téměř jeden tisíc plátců. Z celkové částky v prvním roce fungování EET šla více než jedna miliarda korun do obecních rozpočtů v rámci rozpočtového určení daní. Pro obce s tisíci obyvateli to znamenalo přibližně 100 000 Kč navíc.

Už v prvním roce fungování EET byl tento systém většinou české veřejnosti podporován. Dle agentury STEM, střediska empirických výzkumů, bylo toto opatření vnímáno jako pozitivní u více než 60 % občanů. Zároveň se ani nenaplnily obavy z dlouhého čekání na účtenku.

Dle Schillerové se projevil i další přínos EET. V roce 2017 byla průměrná mzda v restauračním zařízení kolem 12 tisíc Kč. Za zhruba půl roku se zvýšila o několik tisíc korun. Z tohoto důvodu je též nutno uvést, že EET zvýšila vybranou sumu sociálního a zdravotního pojištění. V roce 2018 obsáhl přínos do státního rozpočtu 2,8 miliardy Kč. V roce 2017 byl o 600 milionů Kč nižší, tzn. 2,2 miliardy Kč. (Hospodářské noviny, 2019)

Přínosy a náklady DPH

Na internetovém portálu www.etrzby.cz je možné shlédnout kompletní informace o nákladech projektu EET.

Tabulka 2 Náklady EET (Etržby.cz, 2019)

	Počáteční náklady na projekt etržby za GFR (vč. DPH)	Předpokládané provozní náklady FS pro r. 2017 - 2019 (vč. DPH)					Celkem
		2017	2018	2019	2020	2021	
Technické zajištění	151 023 314,80 Kč	139 000 000,00 Kč	91 000 000,00 Kč	91 000 000,00 Kč	91 000 000,00 Kč	91 000 000,00 Kč	654 023 314,80 Kč
PR	26 092 345,34 Kč	14 000 000,00 Kč	2 000 000,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	42 092 345,34 Kč
Ostatní	7 001 502,73 Kč	20 150 000,00 Kč	21 000 000,00 Kč	20 000 000,00 Kč	20 000 000,00 Kč	20 000 000,00 Kč	108 151 502,73 Kč
Mzdové náklady	181 868 880,00 Kč	197 000 000,00 Kč	197 000 000,00 Kč	197 000 000,00 Kč	197 000 000,00 Kč	197 000 000,00 Kč	1 166 868 880,00 Kč
Celkem	365 986 042,87 Kč	370 150 000,00 Kč	311 000 000,00 Kč	308 000 000,00 Kč	308 000 000,00 Kč	308 000 000,00 Kč	
Náklady MF	1 800 000,00 Kč	x	x	x	x	x	
Náklady CS	3 500 000,00 Kč	x	x	x	x	x	

Do počátečních nákladů se zahrnují náklady na kontrolní nákupy, náklady spojené s pořízením obálek zasílaných povinným subjektům s registračními údaji. Další jsou zde náklady na externisty podílející se na realizaci.

Pod pojmem mzdové náklady se ukrývají náklady na mzdy, sociální a zdravotní pojištění a cílové odměny všech zaměstnanců podílejících se na realizaci projektu. Tato částka je v průběhu let ta nejvyšší. Během let by měla být dle tabulky č. 2 197 milionů Kč.

Nejvyšší úspora nákladů během zaváděcí fáze EET je v oblasti Public Relation. Kdy v prvním roce zavádění vydal stát na propagaci evidence tržeb 14 milionů Kč. V druhém roce zavádění již tato částka klesla na pouhé 2 miliony Kč. Do dalších let se s propagací EET nepočítá, z toho důvodu jsou dále vyjádřené náklady nulové.

Pod pojmem náklady CS jsou ukryty náklady na cestovné, pořízení vybavení pro zaměstnance.

Další položka uvedená v tabulce nákladů zahrnuje náklady na MF. Tato složka financuje poradenské služby.

Dle výše uvedené tabulky je zřejmé, že nejvyšší náklady byly spojeny se zaváděním projektu a s fungováním v prvním roce. V této statistice bylo počítáno, že v roce 2019-2020 již bude zavedena 3. a 4. fáze projektu a náklady se ustálí na částce 0,3 miliardy korun ročně. Pokud tuto částku porovnáme s očekávaným výnosem v těchto letech, který by měl být 18 miliard korun, je zřejmé, že náklady na EET se pohybují kolem hodnoty 1,66 %.

Komparace zavedení EET v různých státech EU a vliv na HDP

Pro porovnání vlivu zavedení EET na HDP byly vybrány dva státy Evropské unie. Prvním zvoleným státem je Chorvatská republika. Důvodem této volby je fakt, že Česká republika se ve způsobu zavedení a vedení elektronické evidence tržeb inspirovala právě zde. Druhým vybraným státem je člen Visegradské čtyřky, konkrétně Maďarsko. Zde je ovšem způsob výběru daně odlišný než u nás a v Chorvatsku.

Pro komparaci je nutné v první řadě data sjednotit. V těchto zvolených státech byla EET zavedena v různých letech. V Chorvatské republice šlo o rok 2013, v Maďarsku o rok 2015 a v České republice došlo k zavedení až v roce 2017.

Dalším důvodem pro sjednocení je také různá výše hrubého domácího produktu.

Pro zjednodušení a lepší názornost byl rok zavedení EET označen jako rok **t** a hodnoty HDP v jednotlivých letech převedeny na procentní body. Zde vidíme hodnoty pro změnu v každém roce oproti roku předchozímu.

Tabulka 3 Meziroční změna HDP v % (Vlastní zpracování, Worldometers, 2017 ČSÚ, 2019)

Meziroční změna

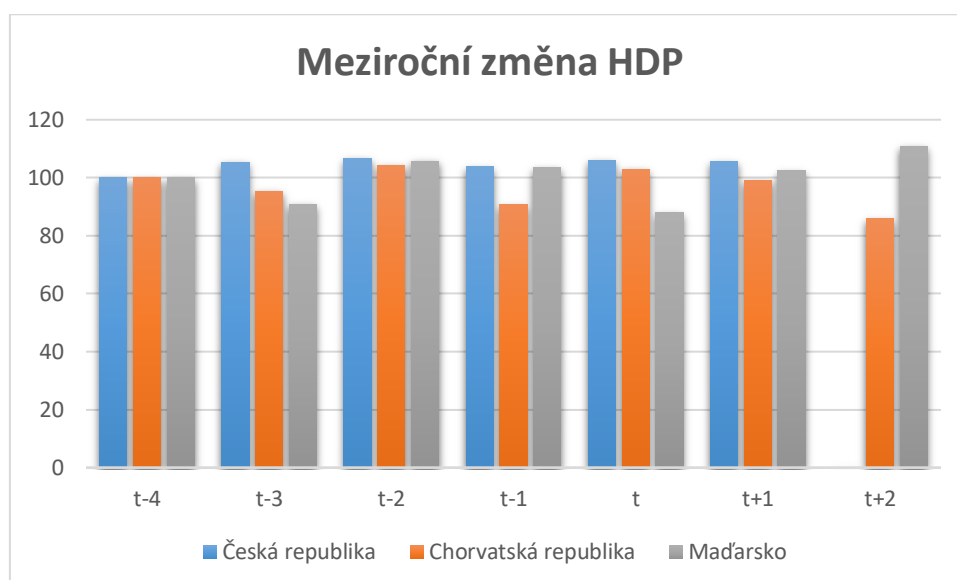
	t-4	t-3	t-2	t-1	t	t+1	t+2
Česká republika	100	105,2624	106,5370	103,7471	105,8573	105,5767	x
Chorvatská republika	100	95,3629	104,2777	90,6164	102,8282	99,1807	85,8142
Maďarsko	100	90,8188	105,7598	103,5953	87,8583	102,3838	110,9145

Ve výše uvedené tabulce je rok zavedení **t**, zvýrazněn žlutou barvou. Výchozím rokem pro tento graf jsou 4 roky před rokem zavedení EET v každém jednotlivém státě. Pro Českou republiku zatím nejsou známy hodnoty roku **t+2** (2019).

Pokud porovnááme růst DPH před a po zavedení elektronické evidence tržeb je velmi těžké určit, zda toto zavedení mělo vliv na HDP v jednotlivých státech. V České republice meziroční nárůst DPH pouze kopíruje trend z předchozích let. Tento trend je trvalého růstu o v průměru 5 % každý rok oproti roku předchozímu. Výraznější souvislost tohoto trendu bude s celkovým ekonomickým růstem ČR. Zavedení EET zde nemá prokazatelný vliv.

Chorvatská republika nemá v období zavádění EET jednoznačně růstový potenciál. Tuto informaci lze snadno ověřit na tabulce č. 4, kde není zaznamenán, žádný zvýšený nárůst HDP před zavedením ani po zavedení evidence tržeb.

V Maďarsku dokonce v roce zavedení elektronické evidence tržeb hrubý domácí produkt klesl. V následujících dvou letech už ale opět došlo k růstu HDP.

Obrázek 5 Graf dat z tabulky meziroční změny HDP (Vlastní zpracování)

V této druhé tabulce č. 4 je zobrazena celková změna ve vývoji DPH za 7 let. Kdy pátým sledovaným rokem je námi zvolený rok zavedení Elektronické evidence tržeb – rok t.

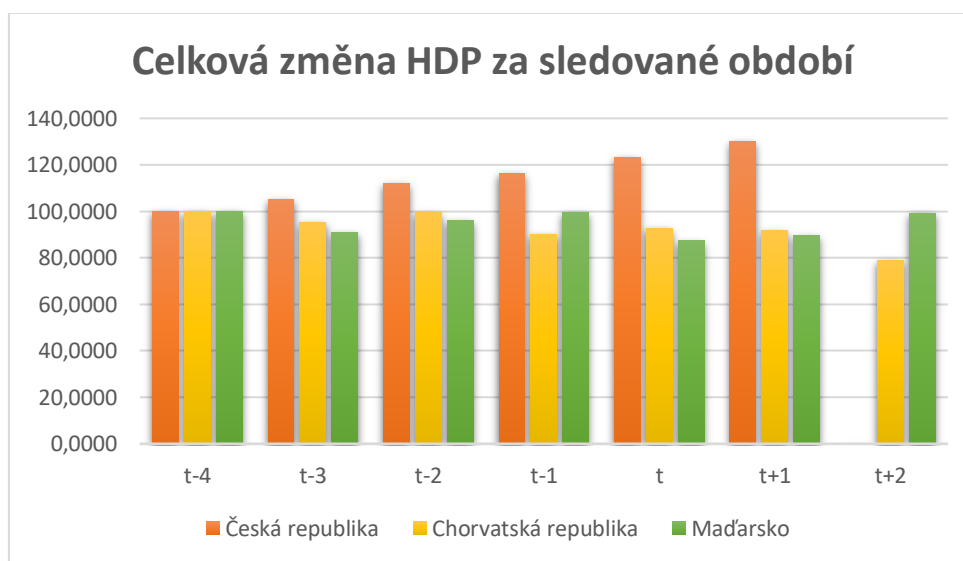
Tabulka 4 Celková změna HDP v % (Vlastní zpracování, Worldometers, 2017 ČSÚ, 2019)

Celková změna

	t-4	t-3	t-2	t-1	t	t+1	t+2
Česká republika	100,0000	105,2624	112,1435	116,3456	123,1603	130,0286	x
Chorvatská republika	100,0000	95,3629	99,4422	90,1110	92,6595	91,9004	78,8635
Maďarsko	100,0000	90,8188	96,0498	99,5031	87,4217	89,5057	99,2748

V České republice je možné sledovat dlouhodobý nárůst HDP za posledních 7 let. Sledovaným rokem t-4 je pro ČR rok 2013. V roce 2018 (t+1 – jeden rok po zavedení EET) je hrubý domácí produkt vyšší o 30 % než v roce 2013.

V porovnávaných státech není možné trend potvrdit. V těchto státech došlo ke snížení HDP. V Chorvatsku je prvním sledovaným rokem rok 2009, což je první rok následující po světové krizi. Na výši hrubého domácího produktu zde mohou mít vliv zavedená opatření státu proti opakování vlivu světové krize.

Obrázek 6 Graf dat z tabulky celkové změny HDP (Vlastní zpracování)

Komparace zavedení EET v různých státech EU a vliv na DPH

Mnohem přesnější ukazatel pro porovnání změny před a po zavedení elektronické evidence tržeb je vliv na DPH. Hlavním důvodem zavádění EET je zvýšení výběru daně z přidané hodnoty. Pro porovnání byly vytvořeny tabulky se stejnou metodikou jako v případě porovnávání vlivu na Hrubý domácí produkt. Pro Českou republiku opět neznáme data pro poslední porovnávaný rok t+2 (tzn. rok 2019).

V prvním případě porovnáváme meziroční nárůst. Jediným státem, který měl v prvním roce po zavedení elektronické evidence tržeb zvýšený příjem finančních prostředků z daně z přidané hodnoty je Česká republika. Hodnota vybraných finančních prostředků se zvýšila o cca 8,3 %. V ostatních porovnávaných státech byl výběr daně v prvním roce po zavedení daně srovnatelný jako v roce zavedení.

Tabulka 5 Meziroční změna výběru DPH v % (Eurostat, 2019)

Meziroční
změna

	t-4	t-3	t-2	t-1	t	t+1	t+2
Česká republika	100,0000	104,6583	102,7713	105,3847	109,1499	108,2787	-
Chorvatská republika	100,0000	101,4617	100,2871	107,7047	102,7290	99,7605	104,0244
Maďarsko	100,0000	110,4368	102,5112	111,7914	109,8351	99,6929	109,9466

Ve tabulkách č. 5 a 6 porovnáváme trend vývoje výběru daně z přidané hodnoty. Zde je opět rok zavedení Elektronické evidence tržeb označen žlutě ve sloupci t. Pro Českou republiku je rok zavedení rok 2017.

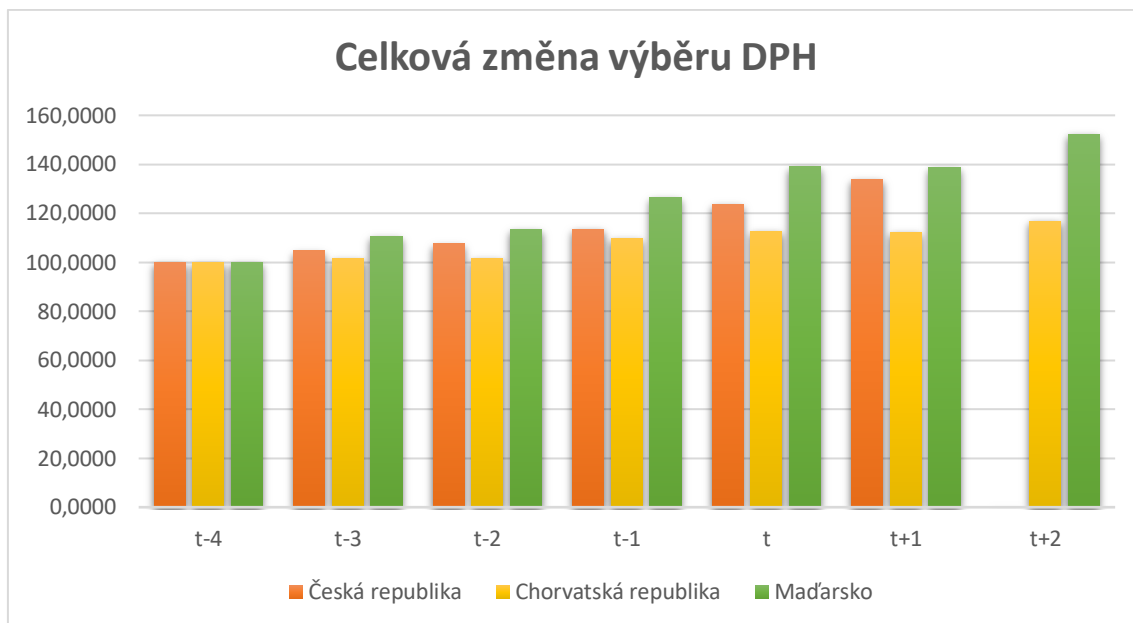
Tabulka 6 Celková změna výběru DPH v % (Eurostat, 2019)

Celková změna

	t-4	t-3	t-2	t-1	t	t+1	t+2
Česká republika	100,0000	104,6583	107,5587	113,3504	123,7218	133,9644	-
Chorvatská republika	100,0000	101,4617	101,7530	109,5928	112,5836	112,3139	116,8339
Maďarsko	100,0000	110,4368	113,2101	126,5591	139,0063	138,5795	152,3634

Nejvýraznější nárůst výběru daně z přidané hodnoty je v Maďarsku, kde za sedmileté sledované období (od roku 2011 do roku 2017) došlo k nárůstu výběru daně o více než 50 %. Nejméně výrazný nárůst výběru je v Chorvatské republice, kde proběhlo za 7 let zvýšení výběru daně z přidané hodnoty o pouhých 16 %.

Názornější ukázka je vidět na následujícím obrázku č. 7.

Obrázek 7 Graf s daty z tabulky celkové změny výběru DPH (Vlastní zpracování)

V tomto grafu můžeme názorně vidět růstový trend výběru daně z přidané hodnoty. Ve všech porovnávaných státech. Nejvýraznější nárůst je, jak již bylo výše zmíněno, v Maďarsku. Česká republika měla zpočátku sledovaného období nepříliš výrazný růstový trend. V prvním roce následujícím do zavedení elektronické evidence tržeb se nárůst výběru dorovnával hodnotám Maďarska.

8 Shrnutí výsledků

Základním příjmem státního rozpočtu u většiny vyspělých států jsou daně. Dle daňového zatížení občanů je možné definovat některé státy jako daňové ráje, jiné nikoliv. Nejčastěji aplikované daně jsou daně příjmové, které platí každý poplatník ze svých příjmů. Druhou významnou skupinou jsou daně z přidané hodnoty.

Elektronická evidence tržeb má usnadnit a zefektivnit výběr daně z přidané hodnoty. Jedná se o nástroj, který je v různých formách využíván ve většině vyspělých států. Hlavním důvodem je jednotnost, efektivnost, zamezování krácení daně a omezování vlivu šedé ekonomiky.

O zavedení elektronické evidence tržeb se v České republice zasadil tehdejší ministr financí Andrej Babiš. Bylo prosazeno zavést EET ve 4. fázích. V roce 2017 byla úspěšně zavedena 1. a 2. fáze. V 1. etapě se k elektronické evidenci tržeb připojila stravovací a ubytovací zařízení. Ve 2. etapě, která proběhla taktéž v roce 2017, byla evidence tržeb povinná pro maloobchodníky i velkoobchody.

Další dvě etapy měly proběhnout v uplynulém roce 2018. Toto rozhodnutí vlády bylo napadnuto u ústavního soudu a v současné době probíhá schvalování novely zákona, která pomůže k zavedení 3. etapy, ta k elektronické evidenci přivede svobodná povolání (lékaře, právníky,...) a schválení poslední 4. etapy, která ukládá povinnost EET řemeslníkům a vybraným výrobním činnostem.

Česká republika se pro vedení evidence tržeb rozhodla inspirovat u členského státu evropské unie, konkrétně u Chorvatské republiky, kde se využívá on-line systém, který umožňuje okamžité informování správce daně o provedených platbách.

V současné době je velice komplikované vyhodnocovat přínos zavedeného opatření. V České republice máme příliš málo informací pro porovnání dlouhodobých výsledků. Z krátkodobého hlediska jsou ale zastánci elektronické evidence tržeb spokojeni se současnými výsledky, které byly zaznamenány.

Konkrétní výsledky výběru daně jsou známy pouze za dva roky fungování této evidence, a to za rok 2017 (rok zavedení) a rok následující, tedy rok 2018.

Z tohoto důvodu je komparace v závěrečné části práce uzpůsobena dosud známým získaným hodnotám. Porovnávají jsou získané výsledky s Chorvatskou republikou, u

kteřé se Česká republika nejvíce inspirovala o vedení elektronické evidenci tržeb a s Maďarskem, které je stejně jako Česká republika součástí Visegrádské čtyřky, a EET je zde zavedeno též od roku 2017.

Pro porovnání, které bude mít největší vypovídající hodnotu byly zvoleny hodnoty procentních bodů, kdy prvním sledovaným rokem byly u každého státu čtyři roky před zavedením EET, označeny jako T-4, a dva roky po zavedení tedy t+2.

V porovnávaných veličinách jsou výsledné hodnoty pro Českou republiku velmi příznivé.

9 Závěry a doporučení

Výsledky získané v této práci je velmi obtížné interpretovat z dlouhodobého hlediska. Česká republika zažívá od doby zavedení elektronické evidence tržeb v roce 2017 dlouhodobý hospodářský růst, který pokračoval i v následujícím roce 2018. Dle mého názoru se efektivita tohoto nového nástroje pro potlačování šedé ekonomiky a možnosti krácení daní projeví nejvíce v následujících letech, kdy se očekává snížení rychlosti růstu světové ekonomiky. Tento globální trend bude mít velmi výrazný vliv na ekonomiku České republiky, která je z velké části závislá na mezinárodním obchodu.

Vlivů na výši výběru daní je velmi mnoho. Od makroekonomických vlivů, které je v některých případech velmi těžké ovlivnit. Příkladem je Světová obchodní krize v roce 2008, která odstartovala ve Spojených státech amerických a ovlivnila trhy a ekonomiku celého světa. Do druhé skupiny vlivů řadíme vlivy mikroekonomické. Je zde důležité zdůraznit, že mikroekonomickými vlivy pro účel této práce myslíme ekonomiku České republiky.

Z tohoto důvodu je možné tvrdit, že výrazný vliv na další vývoj elektronické evidence tržeb bude mít také politická situace v České republice. I přes většinovou podporu běžné veřejnosti, nalezneme zde stále velké množství odpůrců tohoto systému.

Je důležité si uvědomit, že výše uvedené prezentované výsledky jsou výsledky, kterých bylo dosaženo po zavedení první a druhé fáze z plánovaných čtyřech fází. Dle předpokladů ministerstva financí by zavedení 3. a 4. fáze mělo přinést zvýšení příjmu z DPH do státního rozpočtu. Druhým dílčím přínosem zavedení EET ve 3. a 4. fázi je, dle ministerstva financí, narovnání podnikatelského prostředí, které by ve svém důsledku mělo vést k minimalizaci šedé ekonomiky v podobě krácení tržeb. O fiskálních dopadech ovšem pochybuje opozice.

Pokud bychom se v této závěrečné části pokoušeli o doporučení k problematice elektronické evidence tržeb. Hlavním doporučením by bylo nechat tento nástroj fungovat delší čas. Tato možnost, ač se zdá nepravděpodobná, se musí také zvážit. Vzhledem k velkému množství investovaných finančních prostředků by bylo velmi neprozíravé tento systém rušit.

Také je velmi těžké po takto krátké době fungování elektronické evidence tržeb prezentovat dlouhodobé přínosy pro potlačování šedé ekonomiky.

V této práci jsem se snažila o objektivní uvedení informací o elektronické evidenci tržeb. Zde v závěru práce, bych ráda vyjádřila na tuto problematiku vlastní názor. Téměř každý student se během brigád ve stravovacím a ubytovacím odvětví setkal s různými projevy šedé ekonomiky. Dle mého názoru je tento nástroj vhodně zvolen pro potlačování šedé ekonomiky. Zvolená varianta on-line systému se projevila jako rychlá a efektivní. Fungování systému nezaznamenávalo žádné výrazné výpadky, které by omezovali chod podniků.

10 Seznam použité literatury

FASSMANN, Martin. Stínová ekonomika a práce na černo. Praha: Soudy, 2007. 360. ISBN 978-80-86846-21-7.

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. Praha: Eurolex Bohemia, 2000. 272. ISBN 80-902752-2-2.

LIPOVSKÁ, Hana. Moderní ekonomie: jednoduše o všem, co byste měli vědět. Praha: Grada, 2017. 256. ISBN 978-80-271-0120-7.

OCHRANA, František, a kolektiv. Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. Praha: Grada, 2010. 260. ISBN 978-80-247-3228-2.

PILÁTOVÁ, Jana. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění. 9. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2013. 352. ISBN 978-80-7263-772-0.

ŠIROKÝ, Jan. Daňové teorie: s praktickou aplikací. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. 330. ISBN 978-80-7400-005-8.

AVALARA VATLIVE. International VAT and GST rates for 2019. Avalara VATlive [online]. 2019 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.avalara.com/vatlive/en/vat-rates/international-vat-and-gst-rates.html>

BUSINESSINFO. Ekologické daně [online]. 2019 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/ekologicke-dane-3532.html>

BYZNYS NOVINY. Analýza: Rozsah šedé ekonomiky v Česku je pod průměrem EU. Je menší i než v Belgii. Byznys noviny [online]. 2018 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.byznysnoviny.cz/2018/03/09/analyza-rozsah-sede-ekonomiky-cesku-prumerem-eu-mensi-i-nez-belgii/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Hlavní makroekonomické ukazatele [online]. 2019 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hmu_cr

DSPACE. [online]. 2009 [cit. 2019-09-25]. Dostupné z: https://dspace.vsb.cz/bitstream/handle/10084/80826/FOL190_EKF_B6208_6202R049_00_2010_priloha.pdf?sequence=3&isAllowed=y

FINANCE. Je zdaněn více alkohol a cigarety v Česku, či na Slovensku?. Finance.cz [online]. 2019 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/520931-spotrebnidane-sr-a-cr/>

FINANČNÍ SPRÁVA. Jak to funguje?. Etržby [online]. 2016 – 2018 [cit. 2019-03-12]. Dostupné z: <http://www.e-trzby.cz/cs/jak-to-funguje>

FINANČNÍ SPRÁVA. Náklady EET. Etržby [online]. 2019 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: https://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/Naklady_EET.pdf

FINANČNÍ SPRÁVA. Odkdy evidovat tržby. Etržby [online]. 2016 - 2018 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/odkdy-evidovat-trzby>

FINANČNÍ SPRÁVA. Proč evidence tržeb?. Etržby [online]. 2016 – 2018 [cit. 2019-03-12]. Dostupné z: <http://www.etrzby.cz/cs/proc-e-trzby>

FINANČNÍ SPRÁVA. Údaje z výběru daní. Finanční správa [online]. Praha, 2018 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

FINANČNÍ SPRÁVA. Vzorová účtenka. Etržby [online]. 2016 - 2018 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: https://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/vzorova_uctenka.pdf

FINANČNÍ SPRÁVA. Způsoby evidence a účtenka. Etržby [online]. 2016 - 2018 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/zpusoby-evidence-a-uctenka>

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY. Daňové názvosloví aneb slovníček pojmů. Hospodářské noviny [online]. Praha: Economia, 2004 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-14060340-danove-nazvoslovi-aneb-slovnicek-pojmu>

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY. Stát loni díky EET získal o 600 milionů korun víc, celkem 12,3 miliardy. A to jsme ještě nespustili třetí a čtvrtou vlnu, uvedla Schillerová [online]. 2019 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://byznys.ihned.cz/c1-66446940-vynosy-statu-z-eet-vzrostly-o-600-milionu-korun-tedy-vic-nez-na-12-miliard-korun-rika-schillerova>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Fiskální přínosy EET po dvou letech fungování. Ministerstvo financí České republiky [online]. 2019 [cit. 2019-09-23]. Dostupné

z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/aktuality/2019/fiskalni-prinosy-eet-po-dvou-letech-fung-34419>

NOVINKY. V ekonomice je až 500 „šedých“ miliard. Novinky.cz [online]. 2019 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/ekonomika/clanek/v-ekonomice-je-az-500-sedych-miliard-40268828>

TOT, Alenka a DETELJ, Kristina. Implementation of Cash Transaction Fiscalization Procedure in Businesses: Case of Croatia. In: Central European Conference on Information and Intelligent Systems. [online]. 2014 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <http://archive.ceciis.foi.hr/app/public/conferences/1/papers2014/701.pdf>

VEJVODOVÁ, Alžběta. Elektronická evidence tržeb zahraniční optikou: ovace s otazníky. PravníRadce.cz [online]. 2015 [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <http://prav-niradce.ihned.cz/c1-63837430-elektronicka-evidence-trzeb-zahranicni-optikou-ovace-s-otazniky>

WORLDMETERS. Croatia GDP [online]. 2017 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.worldometers.info/gdp/croatia-gdp/>

WORLDMETERS. Hungary GDP [online]. 2017 [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.worldometers.info/gdp/hungary-gdp>

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Pfeiferová Kristýna	Štítného 898, Dvůr Králové nad Labem	I1500827

TÉMA ČESKY:

Elektronická evidence tržeb

TÉMA ANGLICKY:

Electronic records of sales

VEDOUcí PRÁCE:

Ing. Pavel Jedlička, CSc. - KE

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cílem práce je analyzovat využití elektronické evidence tržeb jako nástroje daňové kontroly. Mezinárodní srovnání.

Osnova:

1. Úvod
2. Daňový systém České republiky
3. Daňová kontrola
4. Elektronická evidence tržeb
5. Mezinárodní srovnání
6. Závěr

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- Kubátová K. Daňová teorie a politika. Praha, 2010. ISBN 978-80-7357-574-8.
Kubátová K. Daňová teorie: úvod do problematiky. Praha, 2009. ISBN 978-80-7357-423-9.
Široký Jan. Daňové teorie s praktickou aplikací. Praha, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8.
Vančurová A., Boněk V. Správa daní pro ekonomy. Praha, 2012. ISBN 978-80-7357-701-8.
Láchová L. Daňové systémy v globálním světě. Praha, 2007. ISBN 978-80-7357-320-1.
Vančurová A., Láchová L. Daňový systém ČR 2016. Praha, 2016. ISBN 978-80-87480-44-1.
Nerudová D. Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie. Praha, 2011. ISBN 978-80-7357-695-0.
Zatloukal, Tomáš. Daňová kontrola v širších souvislostech. Praha, 2008. ISBN 978-80-7400-057-7.

Podpis studenta:

Pfeiferová

Datum: 8.10.2017

Podpis vedoucího práce:

Datum: